

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК до законопроекту згідно зі статтею 27 Бюджетного кодексу України

1. Назва законопроекту

«Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо оподаткування підприємств вугільної галузі» (реєстр. № 4116 від 18.09.2020), внесений народним депутатом України Требушкіним Р. В.

2. Завдання законопроекту

Законопроектом пропонується:

для гірничих підприємств, які отримують державну підтримку з державного бюджету на часткове покриття витрат із собівартості готової товарної вугільної продукції, змінити порядок обчислення рентної плати за користування надрами, запровадивши визначення бази оподаткування за фактичними цінами реалізації відповідного виду товарної продукції гірничого підприємства (замість діючого порядку визначення за більшою з таких величин: за фактичними цінами реалізації або за розрахунковою вартістю відповідного виду товарної продукції);

списати податковий борг підприємств вугільної галузі (у тому числі встановлений судовими рішеннями та реструктуризований), не сплачений станом на дату набрання чинності цим законопроектом;

встановити, що на період дії процедури списання заборгованості згідно із Законом України «Про деякі питання заборгованості підприємств вугільної галузі» для учасників процедури списання заборгованості податок на додану вартість, попередньо віднесений до складу податкового кредиту та податкових зобов'язань, не підлягає коригуванню і не змінює склад податкових зобов'язань та податкового кредиту звітного податкового періоду платників податку.

3. Оцінка впливу на показники бюджетів

Реалізація законопроекту призведе до зменшення податкових надходжень до бюджету.

4. Вартісна величина впливу на показники бюджетів

Вартісна величина впливу законопроекту на показники бюджетів залежатиме від кількості гірничих підприємств, що отримуватимуть державну підтримку з державного бюджету на часткове покриття витрат із собівартості готової товарної вугільної продукції, собівартості видобутого вугілля та фактичних цін на нього, а також від обсягів сум заборгованості, яка підлягає списанню відповідно до Закону України «Про деякі питання заборгованості державних підприємств вугільної галузі».

ДОКУМЕНТ СЕД Мінфін АСКОД

Сертифікат [58E2D9E7F900307B040000099F72E008EA48300](#)

Підписувач [Воробей Світлана Іванівна](#)

Дійсний з [30.04.2020 12:26:18](#) по [30.04.2022 12:26:18](#)

Міністерство фінансів України

11230-02-3/30105 від 30.09.2020

За інформацією, сформованою за даними Державної податкової служби України, сума податкового боргу державних підприємств вугільної галузі станом на 01.09.2020 року складає 8,4 млрд гривень.

5. Пропозиції щодо можливостей фінансового забезпечення у відповідному бюджетному періоді законопроекту у разі його прийняття

Пропозиції відсутні.

6. Пропозиції щодо відповідності законам, що регулюють бюджетні відносини

Суб'єкт права законодавчої ініціативи відповідно до статті 27 Бюджетного кодексу України зобов'язаний додати до законопроекту фінансово-економічне обґрунтування (включаючи відповідні розрахунки). Автором законопроекту таких розрахунків не надано.

7. Пропозиції щодо розгляду законопроекту

У частині рентної плати за користування надрами для видобування корисних копалин

Щодо державної підтримки в частині рентної плати за користування надрами для видобування корисних копалин слід зазначити, що Податковим кодексом України (далі – Кодекс) вже встановлено заходи з метою оздоровлення фінансового стану збиткових гірничих підприємств, зокрема, пунктом 252.13 статті 252 Кодексу визначено, що у разі, якщо мають місце державні субвенції для гірничих підприємств, визначення вартості видобутої мінеральної сировини (корисної копалини) здійснюється без урахування субвенції, розміри якої для кожної ділянки надр обчислюються на підставі калькулювання собівартості видобутої корисної копалини за матеріалами бухгалтерського обліку провадження господарської діяльності в межах такої ділянки надр.

У частині податку на додану вартість

Законопроектом пропонується підрозділ 10 розділу XX Кодексу доповнити новим пунктом 2³, згідно з яким на період дії процедури списання заборгованості згідно із Законом України «Про деякі питання заборгованості державних підприємств вугільної галузі» для учасників процедури списання заборгованості, визначених цим Законом, які є платниками податку на додану вартість відповідно до розділу V Кодексу, податок на додану вартість, попередньо віднесений до складу податкового кредиту та податкових зобов'язань, не підлягає коригуванню і не змінює склад податкових зобов'язань та податкового кредиту звітного податкового періоду платників податку.

При цьому, норми статті 192 Кодексу не поширюватимуться на заборгованість, до якої застосовуватиметься механізм списання на умовах,

визначених Законом України «Про деякі питання заборгованості державних підприємств вугільної галузі».

Водночас у зв'язку з відсутністю даних щодо обсягів сум заборгованості, яка підлягає списанню відповідно до Закону України «Про деякі питання заборгованості державних підприємств вугільної галузі», визначити вплив законопроекту на показники бюджету неможливо.

Разом з цим слід відмітити, що законопроект має посилення на норми Закону України «Про деякі питання заборгованості державних підприємств вугільної галузі», який на даний час Верховною Радою України не розглянуто та не прийнято. Прийняттю запропонованих законопроектом змін до Кодексу має передувати прийняття зазначеного Закону.

У частині податку на прибуток підприємств

Законопроектом пропонується доповнити підрозділ 10 «Інші перехідні положення» розділу XX «Перехідні положення» Кодексу новим пунктом 2⁴, відповідно до якого:

підлягатиме списанню податковий борг (у тому числі встановлений судовими рішеннями та реструктуризований), не сплачений станом на дату набрання чинності цим Законом, платників податків – державних підприємств вугільної галузі перед бюджетом (у тому числі податковий борг, який виник у зв'язку з порушеннями податкового, валютного та митного законодавства), а також грошові зобов'язання, які виникнуть у зв'язку із застосуванням механізму списання відповідно до статті 4 Закону України «Про деякі питання заборгованості державних підприємств вугільної галузі»;

фінансовий результат до оподаткування податком на прибуток підприємств платників податків – державних підприємств вугільної галузі зменшується на суму прибутку, отриманого в результаті проведення списання сум відповідно до положень зазначеного нового пункту Кодексу та Закону України «Про деякі питання заборгованості державних підприємств вугільної галузі»;

контролюючі органи в межах їх компетенції у порядку, передбаченому для списання безнадійного податкового боргу, здійснюють списання зазначених сум протягом десяти робочих днів з дня подання заяви платника податків;

на списанні відповідно до положень нового пункту Кодексу суми не нараховується пеня, штрафні санкції, що встановлені Кодексом.

Слід зазначити, що встановлення можливості зменшувати фінансовий результат до оподаткування на суму списання заборгованості, на яку збільшиться фінансовий результат до оподаткування відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності в результаті проведення списання сум відповідно до положень зазначеного нового пункту Кодексу та Закону України «Про деякі питання заборгованості державних підприємств вугільної галузі», призведе до втрат

бюджету від недонадходження податку на прибуток підприємств при списанні заборгованості учасників процедури такого списання.

У частині списання податкового боргу підприємств вугільної галузі (у тому числі встановленого судовими рішеннями та реструктуризованого), не сплаченого станом на дату набрання чинності цим законопроектом

Надання певній категорії платників привілеїв у вигляді списання заборгованості порушує положення статті 13 Конституції України в частині обов'язку держави забезпечувати захист прав усіх суб'єктів права власності і господарювання та ставить у нерівні умови інших платників, що також порушує загальні гарантії прав підприємців, передбачені статтею 47 Господарського кодексу України.

Разом з тим, списання податкового боргу окремим суб'єктам господарювання, зокрема державним підприємствам, не враховує принцип побудови податкового законодавства, визначений статтею 4 Кодексу, а саме: рівність, недопущення будь-яких проявів податкової дискримінації (забезпечення однакового підходу до всіх платників податків незалежно від форми власності юридичної особи (включаючи суб'єктів господарювання державного сектору економіки) при визначенні обов'язків щодо сплати податків і зборів (обов'язкових платежів)).

До того ж, списання податкового боргу матиме тимчасовий ефект та не сприятиме усуненню причин, в результаті яких накопичився податковий борг, оскільки, незважаючи на списання з платника податків боргів, за відсутності дієвих механізмів попередження подальшого виникнення і зростання податкового боргу ситуація залишиться незмінною.

Запропоновані законопроектом норми потребують здійснення фінансово-економічних розрахунків щодо впливу таких змін на державний бюджет, оскільки реалізація положень законопроекту матиме негативний вплив на дохідну частину державного бюджету.

При цьому, розробником законопроекту в порушення вимог статті 27 Бюджетного кодексу України не надано фінансово-економічного обґрунтування до проекту закону (включаючи відповідні розрахунки), а також не надано пропозицій щодо внесення змін до законодавчих актів стосовно скорочення витрат бюджету та/або джерел додаткових надходжень бюджету для досягнення його збалансованості.

Таким чином, проект Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо оподаткування підприємств вугільної галузі» не підтримується.

Заступник Міністра фінансів України

Світлана ВОРОБЕЙ